

Kje so rezerve za povečanje proizvodnje

Nad 80 odstotkov skupnih investicij v industrijo smo v povojnem razdobju vložili v energetiko in bazično industrijo. Kontinuiteto proizvodnje pa je kljub temu pogosto ovirala premajhna preskrbljenost z energijo in reprodukcijskim materialom. Zaostajanje kmetijske proizvodnje surovin in stalna deficitnost v surovinah iz gozdarstva sta še bolj zaostрила probleme v zvezi z založenostjo industrije. Taka deficitnost je bila v bistvu posledica majhnega izkoriščanja domačih surovinskih izvorov. Zadnja leta ni izkoriščanje teh surovinskih izvorov presegalo stopnjo porasta 6 odstotkov. Po drugi strani je bil razvoj industrijske proizvodnje, ki je zaznamoval povprečni porast 10 odstotkov na leto, v znatni meri odvisen od uvoza surovin in polizdelkov. V skupni potrošnji reprodukcijskega materiala je znašal delež iz uvoza približno 17 odstotkov, a da pri tem ni prišla do izraza težnja, da bi uvoz počasneje naraščal, kakor je naraščala industrijska proizvodnja v celoti. Še več celo, uvoz surovin je naraščal v zadnjih letih hitreje, kakor indeks industrijske proizvodnje, potemtakem pa tudi hitreje od potrošnje surovin domačega izvora.

V prihodnje bomo uporabljali več domačih surovin

V zvezi z navedenimi skupnimi podatki moramo pripomniti, da se bo ta položaj znatno spremenil, kadar bomo popolnoma aktivirali prejšnje investicije, z nadaljnjim investiranjem v tiste industrijske veje, ki naj zavrejo naraščanje uvoza reprodukcijskega materiala, in končno s spremembo strukture investicijskih naložb tako, da bomo povečali investicijske naložbe v kmetijstvo. Na temelju tega računamo, da bo uporaba domačih surovin naraščala z letno stopnjo približno 10 odstotkov. Razen tega računamo s takimi osnovnimi smermi investiranja v zmogljivosti, ki bodo omogočile boljše in racionalnejše uporabljanje energije in surovin. Tako računamo v proizvodnji koksa, da bomo zamenjali del uvoženega premoga za koksiranje z uporabo domačega premoga; z zgraditvijo plinovodov za podzemeljski plin in razširitvijo razdelilnega omrežja za butan zagotavljamo pomembne pozitivne postavke v bilanci energije; z uporabljanjem odpadnih metalurških plinov širimo surovinsko osnovo za izdelovanje umetnih gnojil; v kemični industriji računamo s proizvodnjo raznih izdelkov, ki naj opirajoč se na domače surovine, zadovoljijo pričakovano naraščanje potrošnje številnih predmetov, ki smo jih doslej uvažali; s pomembnim investicijskim programom v lesni industriji pa hočemo omogočiti boljše izkoriščanje lesne gnote in zmanjšati potrošnjo rezanega lesa na najnujnejšo mero.

Nadomestitev deficitnih surovin in plačilna bilanca

V takem sestavu razmerij, ki so določena po eni strani s temeljnimi smotri industrije, po drugi strani pa z razpoložljivimi sredstvi proizvodnje, ki jih potrebujemo za zagotovitev tega razvoja, lahko računamo z 11 do 12 odstotnim povprečnim porastom industrijske proizvodnje. Pri tem pa imamo rezerve, ki jih pri računanju nismo mogli popolnoma upoštevati, katerih aktiviranje pa bi lahko znatno vplivalo na povečanje dohodka, delovno storilnost in, kar je posebno po-

membno, na izboljšanje zunanjetrgovinske bilance. S prevzemanjem tehničnih rešitev in tehnoloških postopkov industrijsko razvitejših držav in v razmerah še vedno negospodarskih razmerij med cenami nekaterih reprodukcijskih materialov, se je oblikovala taka proizvodna potrošnja, ki se zelo pogosto krije s specifičnimi prednostmi, ki bi jih lahko nudila naša surovinska osnova. Ta problem pa se še vedno zaostrije zaradi proizvodne kooperacije z inozemstvom v okviru raznih licenc in to posebno v začetnem razdobju, dokler ne pride do veljave domačega proizvodnja.

Po drugi strani imamo velike možnosti za gospodarsko opravičeno razširitev domače surovinske osnove in sorazmerno zmanjšanje uvoza, pri čemer pa bi proizvodno potrošnjo popolnoma zadovoljili. To so predvsem: varčevanje z materialom in nadomestitev deficitnih in uvoženih materialov s takimi, ki ne pomenijo občutnejše obremenitve naših bilanc. Razen

tega moramo računati s tem, da nam bodo v prihodnosti na voljo znatnejše količine reprodukcijskega materiala (na primer aluminija, umetnih plošč itd.), katerih uporabljanje je doslej zaostajalo, a lahko nudi naši industrijski proizvodnji gospodarske prednosti.

Da bi uresničili dosego optimuma v trošenju domačega reprodukcijskega materiala, bo neizogibno, da se lotimo razen investicijskih naložb na zelo široki fronti in ob sodelovanju vseh čimteljev, ki vplivajo na proizvodnjo, reševanja teh vprašanj. Tako usmerjeno varčevanje, nadomeščanje in uvajanje novih surovin vsekakor zahteva, da usmerimo znanstveno raziskovalno delo v iskanje ustreznih tehnoloških rešitev in uvedbo novih konstrukcijskih rešitev po eni strani, po drugi strani pa v ustrezno organizacijo proizvodnje in ustrezne gospodarske ukrepe, ki bodo vzpodbujali dosego teh smotrov.

Ing. Ervin Salamon

Bralcem „Komunista“ in „Naše skupnosti“

Obveščamo bralce, da naj naročnino za leto 1958 za »Komunist« in »Naša skupnost« do nadaljnje odločitve pošiljajo na dosednji naslov, to je na upravo »Slovenskega poročevalca«, Ljubljana, Tomšičeva ulica 1/II na tekoči račun pri KB v Ljubljani št. 60-KB-5-Z-367 s posebno oznako »Za Komunista« oziroma »Za Našo skupnost«. Oba lista bosta v kratkem organizirala skupno samostojno upravo s svojimi prostori in tudi s svojim tekočim bančnim računom. Tako naslov uprave kakor številko tekočega računa bomo sporočili, brž ko bomo zanj vedeli.

Posebej opozarjamo, da je treba na hrbtu položnice napisati, za kateri list pošiljate naročnino, za koliko izvodov in za kakšno dobo.

Naročnina je naslednja:

Za »Komunista«

letna naročnina	1.000 din
polletna naročnina	500 din
trimesečna naročnina	250 din

Za »Našo skupnost«

letna naročnina	250 din
polletna naročnina	125 din

Uprava listov »Komunist« in »Naša skupnost«